

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četr leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. **Opravištvu**, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom se začne novo četrletje. Vabimo torej vse č. gg. naročnike, katerim naročnina s koncem tega meseca poteka, kakor tudi vse rodoljube, da nas z obilno naročbo v narodnem delu podpirajo.

„Slovenski Narod“ velja po pošti prejeman za celo leto 10 gld. — kr.,

„ pol leta 5 „ — „

„ četrletja 2 „ 60 „

Naročnina se pošlje opravištvu, najbolje po poštinih nakaznicah.

Opravištvu „Sl. Nar.“

Nemška trma.

Srbi pripovedajo radi anekdoto, ki označuje svojeglavost in trmo babjo. Hodila sta po polji mož in žena, razumna oba, in prej dolgo že skupaj živeča v slogi, kaki taki. Prideta do travnika, kjer se je seno sušilo. Reče mož da je seno lepo pokošeno, a žena mu pravdarsko ugovarja, da je postriženo. In uname se prepri: „ali pokošeno ali postriženo“, ki dospe do takega vrhunca, da mož na konci polja jezen vrže pravdarsko babo v plitev potok ter jej glavo pod vodo tiščeč vpraša: reci zdaj resnico, ali je travnik pokošen ali postrižen. Baba pod vodo govoriti ni mogla, ali udala se ni, nego roko je izpod vode vzdignila in z dvema prstoma migala, da je travnik baš postrižen, tako dolgo, da se je zadušila.

Prav kakor ta srbska baba se obnaša zdaj pri nas nemško liberalna stranka. Dolgo so Nemci z nami Slovani vred živeli v slogi, kaki taki. Spoznajo gotovo, da se travnik kosi, in ne striže, t. j. da je v državi, ako je ikakov parlamentarizem mogoč, treba računati z našo naravno večino prebivalstva; oni spoznajo gotovo, da se ustava, kakor so jo naredili, da popolnoma ustavno rabiti proti njim; oni morajo spoznati kot razumniki, da je njihov boj proti naši narodni svobodi in proti uravnanji na podlogi enakega prava narodov v Avstriji, neopravičen. A vse eno: oni so se zagrizli, svojo rinejo dalje, ne priznajo ničesa razen svoje misli in stvar je med nami prišla tako daleč, da se jej ne vidi ni konec ni kraj.

S številkami so si ustavoverno-liberalni Nemci sami dokazali, da jih v bodočem osrednem državnem zastopstvu, ako se še tako priseza na ustavo, ne more biti niti tretjina. In vendar so se volitve vršile na podlogi volilne postave, ktera je prav njim za domačo rabo narejena. Štiri polna leta so bili, obuti z vso oblastjo in podpirani z vsem zaupanjem cesarjevim, na čelu vlade, in so padli zavoljo lastne onemoglosti in nezmožnosti. In nezmožnejši nego kedaj, so baš v tem času; njih stranka se utaplja, a vendar še iz vode kaže v škarje zvite prste in upije: mi moramo vladati!

Hohenwart in njegovi drugi, o katerih zdaj dvoma ni, da imajo vse zaupanje cesarjevo, nastopili so politiko, ki hodi popolnoma po stezah, ktere je uglasila ta stranka, po „ustavovernem potu.“ Ako bi bili mi Slovani, posebno Čehi, v trmoglavosti enaki Nemcem, da, ako bi bili samo strogo dosledni v dozdanji politiki: ne bi mogli tega „ustavovernega“ ministerstva niti podpirati, ker spoznali in izrekli smo dostokrat nezakonnost ustave. Ali, kakor je iz glasil českega naroda spre-

vidno, zatajuje se česka opozicija mnogo, in mirno poslušaj, kako ministerstvo samo v najbolj uradnem listu zatajuje federalistično našo zastavo ter slovesno zagotavlja, da neče izstopiti z ustavnega pota. Na vse je torej pripravljen Slovan dogovarjati, porazumeti se, kolikor mogoče podati se, samo „liberalni“ nemeč v svoji ošabnosti ide rajši dalje v svoji trmi, nego da bi govoriti dal s seboj.

Nemci nečejo samo iz tega uzroka ker Slovani hočemo. Naiven je kdor še misli, da je tu boj liberalizma z neliberalizmom, ustavnosti z neustavnostjo. Priliko imamo videti prikazni, ki se kažejo med mlajšimi nemške stranke po vsej Avstriji, kateri niso diplomati, da bi imeli jezik za molčanje; priliko imamo govoriti osobno z možmi nemško-liberalnega mišljenja, ki v zasobnem občenju naravnost priznajo, kaj hote. In to kar hote, je: nepokoj v Avstriji, nezadovoljnost nemškega naroda, nemško Venecijo v naši državi, konečno prusko intervencijo. Temu vsemu je povod dala lanska zmaga pruskega orožja. Samo en boj je zdaj, boj nemštva z vsemi faktorji, ki prote njegovi težnji po „edinstvu“, ktero se hoče raztegniti tudi čez življenje avstrijskih Slovanov, in mora prej ugonobiti avstrijsko državo.

A hvala bogu, da je ta misel še nezrela. Še ima Avstrija lahko toliko moči v sebi, da more ukrepiti se in svoj obstanek obvarovati. To moč jej daje ne samo notranja sila nego tudi zunanji faktorji. Da pa bode ta moč meso postala, treba da avstrijska država trmasto negirajoče izdajalstvo brezobzirno utopi, ako to neče prej naravnega stanja priznati in trmo pustiti, ki je poslednje dni tako strašansko na dan stopila. Nikdar še se ni tako odločen in važen boj bil, nego je denes pri nas. Zatorej smo radovedni, koliko moči bode razvilo ministerstvo, ktero trdno stoji, kakor poročajo njegova in protivna glasila. Čas bi bil pač, da nas enkrat avstrijska vlada ne pusti osamljene v boji proti izdajnikom njene ideje, kakor smo do zdaj zmerom bili. Poravnanje je med narodi mogoče, poravnanje z nemško-liberalno trmo nikdar, zato gre tu o življenju in smrti!

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor štajerski.

(5. seja 23. sept.) Dr. Sernee bere protokol, ki se potrди. — Mnogo peticij je prišlo o šolskih zadevah, poboljšanje učiteljske plače, odpravljenji šolnine itd. — C. namestnik Kübeck odgovarja na Seidlovo interpelacijo, ktero smo v zadnjem poročilu omenjali. Kar se tiče različnega ravnanja z učitelji, namestnik protestira proti napačni vesti. Ker trajajo prazniki nekterih učiteljev samo 4 tedne, vojaške vaje pa 8 tednov trpe, ni mogoče ta čas zediniti. Sicer pak namestnik naznani, da je prosil vlado naj vojne vaje preloži na avgust in september, kar bode vlada tudi storila.

Poslanec Heilsberg dobi besedo, da bi razložil uzroke za svoj predlog, naj se ustanovi odbor, ki bode „preiskal politično stanje države in dežele.“ Njegovo utemeljenje se opira na nekoliko fraz o spomladnem dihu 48. leta, o potemšnjem absolutizmu in o „ustavi“, ki je je potem za vse(!) narode v Avstriji svobodo prinesla, a je zdaj z

reskriptom cesarjevim od 12. septembra t. l. pordrta, ker je Česko iz te ustave „ven postavljeno“. Z večino glasov se odda njegov predlog ustavnemu odboru.

V odbor za uravnava občin je voljen izmed Slovencev samo Herman. — V odbor za šolske stvari noben Slovenec, pač pa naš odpadnik Vrečko.

Uname se potem posvetovanje o prodaji nekkega kloštra v Leobnu, ki je deželno poslopje, leobenski hranilnici za 25.600 gld. To se potrди in deželni odbor bo prodajo oskrbel.

Drugi predlogi se izročijo odboru. Prihodnja seja je pondeljek. Na vrsti je med drugim utemeljenje predlogov Srnčevega in Dominkuševega.

Deželni zbor goriški.

(2. seja 21. septembra 1871.) Nazoči so vsi razen knezo-nadžkofa. Začetek seje ob 5 uri popoldne, bere in potrди se zapisnik poprejšnje seje. — Deželni glavar naznanja sledeče prošnje in peticije: 1. Peticija občinarjev iz Bilj, da se prepove prosta pašnja čebel. 2. Pritožba nekterih občinarjev iz Lokvi proti razsodbam dež. odbora, s kterimi je spoznal občinska zemljišča za privatno lastnino. 3. Prošnja cestnega odbora tominskega za podporo za cesti prek Bače in prek Idrijce. 4. Prošnja zastopnikov medanske občine, naj se siloma podere ena hiša na skladevni cesti od Medane proti Kviškemu. 5. Pritožba polit. društva „Soča“ zastran gospodarstva v trnovskem gozdu. 6. Pritožba občinarjev doblarskih proti odborovim dekretom zastran razdelitve našega zemljiščno-odveznega kapitala. 7. Prošnja cestnega odbora kopenskega, da se mu odpiše posojenih 2000 fl. 8. Prošnja cestnega odbora cerkljanskega, da se oprosti povračila posojenih 1000 fl. 9. Peticija županstva na Ponikvah, da se odpiše en občinin dolg na bolnišničnih stroških. 10. Prošnja občine moravske za podporo iz deželnega zaloga v založbo bolnišničnih stroškov. 11. Prošnja občine moravske, da se je dovoli naložiti davščino tistim, katere sprejme v občinsko zvezo. 12. Prošnja plemenitih gospá, katere dobivajo štipendije iz gospinskega zaloga, naj se jim ne pridržuje na istih po 12%. 13. Peticija štipendijskega društva c. k. gozdne akademije v Mariabrunn za letni donesek tukajšnjega dež. zaloga. 14. Peticija c. k. kmetijske družbe v Gorici, da bi se letne vojaške vaje vršile še le po končani trgatvi.

Poslanec dr. Deperis in tovariši izročujejo cesarkemu komisarju po zborovem predsedništvu sledečo interpelacijo: 1. Kako je to, da kljub nujnim peticijam tega deželnega zbora, kljub podanim interpelacijam, kljub temu, da je že vlada sama spoznala potrebo in nujnost, da se popravi koroška cesta in da jo je tudi obljubila popraviti brž ko mogoče, — in še več, kljub temu, da so se sprejeli v ta namen od l. 1867 naprej znameniti zneski v državne proračune, da se niso pri vsem tem še izvršila naznovana dela, niti se izvršujejo, kakor je potrebno in v primeri zneskov, ki so se za to odkazali. 2. Ali se smemo zanašati, da se bo za naprej predelovala koroška cesta tako naglo kakor želi naš deželni zbor in kakor je silno potrebno, ker je zelo slaba.

Gospod ces. komisar si pridruzuje odgovoriti v eni prihodnjih sej, poprej si hoče priskrbeti potrebna pojasnila.

Poslanec dr. Lavrič in tovariši interpeljujejo v slovenskem jeziku gosp. cesarskega komisarja: „Ali namerava vlada že v sedanjih sesiji predložiti temu deželnemu zboru načrt narodnostne postave na podlagi enakopravnosti.“

Gosp. komisar obljubljuje, da hoče tudi s to interpelacijo ravnati po uradnih navadah in potem odgovoriti v drugi seji.

Po prestopu na dnevni red nasvetuje poslanec Goriup, naj se izročijo vladni predlogi posebnemu odseku 7 udov, da jih pretrese. Poslanec Dottori dostavi, naj se temu odseku izroče tudi za naprej vsi drugi predmeti zadevajoči predloge postav. — Oba predloga se sprejmeta. V dotični odsek so izvoljeni: dr. Deperis, Dottori, grof Coronini, dr. Lavrič, Černe, dr. Pajer in Winkler.

Drugi in tretji predmet dnevnega reda so računski sklepi in preudarki deželnih zalogov; ti se izročijo po odborovem predlogu odseku 7 udov, v kateri so se izvolili gosp. poslanci: Candussi, Doljak, Gorjup, baron Ritter, Winkler, grof Stralsoldo in Benardelli.

O četrti točki dnevnega reda bere poslanec dr. Pajer predlog deželnega odbora zastran preuredbe §§ 17, 31 in 32 občinskega reda. Po nasvetu poslanca Winkler-ja se odda ta predlog zgoraj imenovanemu postavodajnemu odseku.

Dr. Deperis poroča v odborovem imenu o peti točki zastran uravnave deželne šole kmetijske in predlaga: visoki zbor naj izroči to zadevo odseku 7 udov z naročilom, da poda dotične predloge kakor hitro bo mogoče.

Ta predlog se sprejme in izvoli se odbor tako-le: Černe, Del Torre, Dottori, dr. Lavrič, dr. Deperis, grof Coronini in dr. Abram.

O šestem predmetu poroča poslanec Gorjup v odborovem imenu in predlaga, naj blagovoli vis. zbor skleniti:

„Dovoljuje se davkovski občini Čez-Soči z Logom, da se ustanovi kot samostalna županija.“

Predlog, katerega podpirata poslanca Winkler in Lavrič, obvelja in potrdi se po poročevalčevem predlogu tudi v zadnjem branji.

Isti poročevalec bere odborovo poročilo zastran neke poprave v deželni postavi zadevajoči razdelitev občinskih zemljišč v Sutem in predlaga: „Naj se spozna, da obsega postava 12. julija 1870, št. 36 med občinskimi zemljišči v Sutem tudi tista, ki so zaznamljena s številkami 798, 798 a, 798 b, 798 c, 789 d, 798 e in 798 f, namesto onih, ki so napčno navedena v 1. členu omenjene postave v št. 998 a, b, c, d, e, f, —“

Predlog se sprejme, — Deperisov nasvet, da se ima o tem predlogu glasovati tudi v tretjem branji, kakor se mora sploh o predlogih deželnih postav, ostane v manjšini.

O zadnjem predmetu dnevnega reda poroča tudi poslanec Gorjup v odborovem imenu in predlaga, naj se doda deželni postavi zastran razdelitve občinskih zemljišč v Avči tale dostavek:

1. Postava 3. aprila 1870, št. 20, zastran razdelitve občinskih zemljišč v Avči ima veljati tudi glede občinskih zemljišč, ki so se pozneje kupila s pogodbo 11. junija 1870, notarska številka 1698, in ki spadajo k št. ^{2 nov. m.} _{140 Mor.} v isti občini in obsegajo 29 oralov, 1285 štirjaških sežnjejev površja. Ta zemljišča se razdelijo med posamezne občinarje z onimi vred, katera zadeva omenjena postava in po enakem načinu, kakor bi bila ž njimi skupaj en sam obseg občinskega posestva, tako da se odkaže lahko vsakemu deležniku cel njegov delež na novo vkupljenem zemljišču, ali na starih občinskih zemljiščih, ali pa tudi na obojih.

2. Sodeležniki morajo plačati od njihovih deležev polovico kupne cene, dolžne gosp. vojvodi Blacasu Aulps-kemu v enakih delih, in drugo polovico v 8 razredih po enaki primeri, kakor se udeležijo razdelitve. Plačati imajo dotične doneske

koj, kakor hitro se jim odkažejo in v last izročijo njihovi deleži.

Ko se jame ta predlog razpravljati nasvetuje poslanec Winkler, naj se prestopi čez istega na dnevni red in naj se povrne ta zadeva deželnemu odboru, da jo reši v lastni pristojnosti po namenu §. 87 obč. reda.

Gosp. vladni komisar pa opazuje, da se ima s tem predlogom ravnati, kot z deželno postavo; poročevalec se takoj porazume z drugimi deželnimi odborniki in se pridruži potem komisarjevemu mnenju.

Ker nikdo ne podpira Winklerjevega predloga, se glasuje in predlog odborov obvelja razen tretje točke, katera odpade sama od sebe, ker se je oblika premenila.

Po nasvetu poslanca dr. Lavriča ima deželni odbor pripraviti slovenski tekst postave in ga predložiti zboru o tretjem branji.

Po končanem dnevnem redu preneha seja nekoliko časa, da se ustanovijo zgoraj imenovani odseki.

Potem naznanja gospod glavar, da je izvolil peticijski odsek za predsednika gospoda barona Ritter-ja, postavodajni odsek za predsednika g. grofa Coroninija in za poročevalca dr. Pajer-ja; finančni odsek za predsednika, gosp. barona Ritter-ja, odsek za kmetijsko šolo pa gosp. poslanca Dottorija za predsednika in dr. Deperis-a za poročevalca. Na to sklone sejo z opazko, da naznani prihodnjo, kakor hitro bodo odseki nekoliko svojih nalog dovršili.

Za kake male stvari se moramo puliti z vlado kader gre za šolo, kaže sledeč izvzetek iz poročila goriškega deželnega odbora:

„Zborov sklep v seji 29. oktobra 1869 zadevajoč načrt postave o realkah, katerega je predložil odbor s poročilom 29. oktobra 1869 št. 2793, ni zadobil cesarske potrdbe. Z dopisom 29. oktobra je namreč Nj. E. g. namestnik naznanil, da je g. minister za uk in bogočastje izrekel, da ne more priporočati cesarski potrdbi istega načrta postave, če se poprej ne določi, koliko bodo morali znašati stroški za ustanovitev paralelnih razredov, zapadenih v načrtu in ako se ne zavežeta deželni odbor in mestni zastop goriški, da prevzameta više stroške, katera bo prizadela šola po preuravnavi.“

Na to je deželni odbor naprosil c. kr. deželno šolsko svetovalstvo, naj mu izvoli naznaniti razkaz posamnih stroškov, katera prizadeva sedaj c. kr. viša realka v Gorici in svoje cenjeno mnenje glede neobhodnega poviška, če se preuravna učilišče v smislu zborovega sklepa z ozirom na okoliščino, da bi lahko podučevali nekateri učitelji n. pr. za risanje, lepopišje itd. oba tečaja skupaj.

C. k. deželno šolsko svetovalstvo je razodelo svoje mnenje tako-le:

„C. kr. deželno šolsko svetovalstvo vrne pisma, priložena cenjenemu dopisu 4. marca t. l. št. 536 in šteje si v čast, zadostiti željam, katera je slavni dež. odbor v istem izrazil:

I. Učiteljsko osebje na tukajšnji c. k. viši realki je zdaj sestavljeno tako-le:

1 Vodja s	1365 gld.
2 profesorja po 1050 gl.	2100 „
3 profesorji „ 840 „	2530 „
5 profesorjev „ 735 „	3675 „
2 supplenta „ 600 „	1200 „
1 supplet	500 „
1 pomočnik za risanje	300 „
skupaj	11.660 gld.

Mesto daje zdaj podpore:	
a) za pisarnične stroške	175 gld.
b) za kabinete in za bukvarnico	1120 „
c) za program	145 „
d) za kurjavo	180 „
skupaj	1620 gld.

Šolski zalog donša:	
a) za stroške nadomestovanja	500 gld.
b) za nagrade in podpore	400 „
skupaj	900 gld.

Za vse s stroške skupaj donšata tedaj

1. Šolski zalog:	
a) za učiteljske plače	11.660 gld.
b) za na nadomestovanje in podpore	900 „

2. mesto:	
Za pisarnične stroške, za upravo in za teoretično-praktično podučevanje	1620 „
skupaj	14.180 gld.

V tem nista zapopadena zaslužka v dveh strožajev, katera plačuje mesto.

II. Z ozirom na zveksane plače učiteljev v srednjih šolah po namenu državne postave 9. aprila t. l. (državni zakonik št. 46) bo moral donšati šolski zalog za plačo vodje in 10 profesorjev od 1. maja t. l. naprej	13.150 gld.
---	-------------

Ako se prišteva odškodovanje vodju za stanovanje v približnem znesku	300 „
nagrade trem suplentom in pomočniku za risanje	2000 „

zgoraj navedene postranske stroške, katere	
a) donša šolski zalog	900 „
b) mesto	1620 „
je vseh stroškov skupaj	17.970 gld.

III. Ako se učilišče preuravna po namenu zborovega sklepa z ozirom na postavne določbe zastran podučevanja v raznih razdelkih (grupih) predmetov in na okoliščino, da bi se šola pomnožila od 6 do 7 razredov, zveksajo se stroški tako-le:

1. Plača učiteljskega osebja:	
a) en vodja	1550 gld.
b) 17 profesorjev, na leto po 950 gl.	16.150 „
c) en profesor za lepopišje in risanje	950 „
d) dva profesorja verstva	1900 „
e) za 40 petletnih poviškov, srednji znesek	8000 „
skupaj	28.550 gld.

Če se primerja ta znesek z onim katerega treba za sedanje učiteljsko osebje, kaže se več stroškov za 13.100 gld.

2. Za postranske stroške:	
A. iz šolskega zaloga:	
a. za namestovanje	800 gld.
b. za nagrade in podpore	600 „
skupaj	1400 gld.
v primeri s sedanjimi stroški	900 „
kaže se več stroškov za	500 gld.

B. iz mestne denarnice:	
a) za pisarnične stroške	175 gld.
b) za kabinete in bukvarnico	1120 „
d) za program	180 „
skupaj	1835 gld.
Sedaj znašajo ti stroški	1620 „
tedaj se potrosi več	215 gld.

Skupni letni strošek za vzdrževanje realke, preuravnane v smislu zborovih sklepov, če se ne vračunata zaslužka dveh strožajev, katera plačuje mesto, da bi znašali potem okoli 31.785 gl., in bi preseglali znesek 17.970 gl. za vzdrževanje učilišča v sedanjem stanu, za 13.815 gl.

Toda če se razvrsti 7 tečajev v paralelne razrede, bo treba tudi prostore pomnožiti; tako se bo moralo pomnožiti število sedanjih učilnic od 7 na 14 in stranišč od 3 na 5. Tudi ne bosta več zadostovala samo dva strožaja, ampak dodati se jima bo moral še eden. Sicer bodo pa tudi potem zadosti 3 dvorane za risanje, 4 znanstveni kabineti, en prostor za bukvarnico, eden za kemične poskuse, eden za vodstveno pisarnico, eden za učiteljske konference in en prostor za strožaje, ako se sedanji razširi, ali pa nov prostor napravi za tretjega strožaja, kar se lahko naredi, ako se sedanje poslopje vzdigne za eno nadstropje.

(Konec prih.)

Domače in slovanske novosti.

— Do konca oktobra imajo biti novo uredjeni na celem Štajerskem davkarski uradi. Upati smo mi Štajerski Slovenci gotovo opravičeni, da se bode pri imenovanji od višje strani ozir jemalo na nas s tem, da se bode na to gledalo, ka v slovenske urade pridejo samo taki davkarji, ki so našega jezika popolnoma zmožni. V tej zadevi na c. kr. vlado s tem naravnost zahteve slovenskega naroda ponavljamo.

— V koroškem deželnem zboru je izročil slovenski zastopnik g. Einspieler, kakor beremo, slovensko pisano prošnjo za ločitev dveh junških občin, da bi se izročila političnemu odseku. Ali prvomestnik tega odbora dr. Stieger je protestiral proti tej želji, rekši, da nobena postava koroškemu deželnemu zboru ne predpisuje znanja slovenskega jezika, na drugi strani pa se ni nobenemu udu tega odbora „vredno zdelo“ v interesu Avstrije slovenskega jezika učiti se. — Vredno jo, da bi se to nemško zasramovanje Slovencev in njih jezika, ki činijo tretji del Koroškega in davke plačujejo, razvedelo in razznanilo po vsem koroškem Slovenskem. Treba je na podlogi taciš nemških ošabnosti dokazati slovenskemu kmetu, kako je Nemeu in nemškutarju Slovence samo tačas dober, kader ga potrebuje, sicer pa njega in govorjenje njegovih očetov v posmeh stavi, kader je zastopnik narodov. V interesu Avstrije torej po nemških mislih ni, gledati na Slovence in njih naravne pravice; a kader gre za krvavi davek, tačas so tudi Slovenci „v interesu.“ — Iz tega sije celo lopovstvo in tirano-željnost nemško-liberalne svojati. — G. Einspielerju pak gre hvala, da bode s svojim enacim pogumnim postopanjem — če prav od nemških krivičnikov nič dosege — vsaj koroškim Slovincem oči odprl, da bodo spoznali, kaki prijatelji so jim „liberalni“ Nemei, s kterimi so mnogi izmed njih do zdaj glasovali. In v ta namen upamo, da bode g. E. še dalje enako postopal, tirjal, silil!

— Zanimivo je tudi za nas Slovence, kako se bodo držali, in kako se po svojem položji mislijo držati dalmatinski Jugoslovani, naši zavezniki v zdanji cislajtanski in v bodoči slovanski politiki. O tem nas podučil glasilo dalmatinske narodne stranke, zaderski „Narodni List.“ — Dalmacija pripada zakonito k trojedni kraljevini hrvatski, — naglašja omenjeni list; — zato je v svoji zadnji adresi dalmatinski zbor to pravo poudarjal, a samo zaradi Rauchove nezakonitosti in zaradi neustavnosti in nepravičnosti v Hrvatski vlado, ni tirjal zedinjenja s to matero-zemljo. Zdaj so se sicer stvari v Hrvatski spremenile v toliko, da je pri volitvah izpodrineno magjaronsko usiljeno narodno zastopstvo; vendar se stanje stvarno ni spremenilo, ker vlada tam še vedno volja magjarske vlade brez vsake odgovornosti. Zato, in ker so dalmatinski Slovani (dasi ne pravno, pa gotovo) dejansko zvezani s Cislajtanijo, kakor tudi zato, ker mislijo, da je tudi za Hrvatsko dobro ako cislajtanski Slovani zmagajo s federalističnim programom, — bodo tudi v prihodnje podpirali avstrijske Slovence in ministerstvo, katero dela na federalistični preustroj te polovice, ker federalizem takraj Litave mora tudi vpljiv imeti na avtonomijo Slovanov pod ogersko krono. To bode politika večine dalmatinskega zbora. (Hrvatsko-narodna stranka v dalmatinskem zboru šteje 30 narodnjakov in 12—14 italijano-ustavovernežev.)

— Hrvatski magjaronski vladni velikani imajo nesrečo. Komaj so narodnjaki vrgli Raucha in njegove tovariše, dokazuje jim nepoštenost, že pride novi hrvatski minister grof Pejačević na vrsto. Ta mož se je prenaglil in rekel v Osjeku v javnem društvu, da je hrvatska narodna stranka dobila od Čehov 150.000 gld. s kterimi je svojim kandidatom zastopstva kupila. Zdaj klub narodne stranke v „Obzoru“ plemenitega grofa pozivlje, da naj v 14. dneh dokaže kar je govoril; ako ne, proglašjen je za lažnjivca in opravljivca. Z. vel. cesar pač ne more dalje ministra imeti,

kteremu po pravici taki priimki grede. Zato smo radovedni na daljni razvoj te stvari.

— Za zagrebškim nadškofom prihaja zdaj tudi senjski škof, Soič, in uči, na magjarsko povelje, svoje duhovnike v pastirskem listu 24. p. m. naj bodo vladi pokorni in naj ne agitirajo med ljudstvom proti postavam magjarskih in magjaronških posilnikov, kterim je vsa oblast podeljena „božjom providnošču.“ Glasilo hrvatske narodne stranke „Obzor“ to okrožnico spodobno zavrača, in dvomiti ni, da jo bode izvrstno narodno hrv. svečenstvo vrglo kamor gre.

— Srbski narodni skupščini je vlada predložila, naj sklene na državne stroške postaviti v Belgradu velik bronzen spominek nbitemu knjezu Mihajlu Obrenoviču III. Zanimiva je motivacija srbske vlade k temu predlogu. Pravi se v programu: celo življenje knježevo izpolnjevala je in vsa dela njegova oduševljala je misel oslobodjenja vseh jugoslovanskih plemen. Zato naj se bodo postavile ne eden reliefov, ki bodo okolo spominka, besede: „Tvoja misel ne bode izginila.“ Na frontovi strani ima priti nadpis: „Svome knjezu Mihailu M. Obrenoviču trečem zahvalno Srpstvo.“

Dopisi.

Iz Ljubljane. 22. sept. [Izv. dop.] Kdor hoče videti pri vsej resnobi trenutka jako smešen prizor, ta naj bode nazoč pri malem požaru, kakoršen je bil večeraj. Gorelo je namreč v Gradišči tik „Šikea“ malo poslopje. Po trikratnem strelu na gradu je bilo takoj zbranega obilo občinstva, katero je radovedno kakor pri kaki komediji čakalo, kako bode nemčurska „Feuerwehr“ ogenj „panala“. Minuta za minuto preteče, pa ni še pomoči. Le laški delavci in nekoliko domačih je strahovalo požar, razrušilo že pogorelo streho in tako ognju odvzelo poglavito hrane.

Čez blizo četrť ure prilomasti res nemčurska požarna straža. Prvo delo, kterege se je lotila, je bilo to, da so, kakor tkavec svoje statve, razpostavljali veliko lestvico na hišo pri pogorišču. Tresočih se kolén plezata potem dva uda tega že tolikrat blamiranega društva po lestvicah na streho, se ondi usedeta in čakata mirno „der Dinge, die da kommen werden.“ Eni pravijo, da sta ogenj gledala, drugi pa trde, ka sta klica nebeškega petelina. Bodi-si temu tako ali inače, to je gotovo, da je bil njiju posel seela nepotreben in k večemu strehi na kvar, na kateri sta odkrutila nekoliko opek. Priprave za gasenje so bile preporočasne, pravega vodstva ni bilo ni tiru ni sledu in še le, ko so, kakor že omenjeno, laški delavci in nekte druge osebe, zvršile glavno delo, so pričele brizgalnice svoj posel, da bi se skoro smelo reči, ka „Feuerwehr“ gasi, kakor znani Ribniški „ereprister“ ki je pri zadnjem prelazu ogenj ostavil.

Najboljša stran tega društva so izvrtna orodja in jako dolga cev, po kateri se je voda iz Ljubljanske trombala, pri katerem delu pa je sodelovalo nekoliko deželnih brambocev. Da je pa društvo „Feuerwehr“ tako slabo, temu je mnogo uzrokov. Prvič ima premalo družabnikov, drugič so družabniki slabi, nevajeni težkega dela, se prehitro utrudijo in najkrepkeji ljudje imajo menda edino ta nalog, da trobijo in zapovedujejo. Dalje je društvo jako antipatično, kar se je večeraj sijajno pokazalo, ko se je s posmehovanjem in raznovrstnimi dovtipi nazdravilo. Društvo pa, ki nema splošnih simpatij, ne bode nikdar uspeha imelo.

„Tagblatt“ večerajšnji sicer hvali delovanje društva po znani prislovcu „similis simili gaudet“ in gosp. Terpin je celo takoj večeraj v inseratu pel hvalo „Feuerwehr-u“, češ, da so oni bližnjo hišo ognja obvarovali, česar so pa ravno tako nedolžni, kakor sv. Florijan. Kajti v sosednji hiši so drugi ljudje polivali zid; edino kar so „Feuerwehr“ storili, je bilo to, da je eden izmed njih plezal po lestvici skozi okno. Pri vsem požaru tudi ni bilo sploh nikake nevarnosti, ker ni bilo najmanjše sapice in pogorišče le malo.

Ne mudili bi se tako na dolgo pri tem društvu ko bi po njem občinstvo škode ne trpelo. Če je bil pred ustanovitvo tega društva kje ogenj, je vse tje hitelo in pomagalo, drdrale so vse brizgalnice k ognju in pomoč je bila pri rokah. Sedaj pa je cela okolica brez pomoči, kajti „Feuerwehr“ se ne premakne z mesta, in celo starih brizgalnic nikamor ne pusti. Komaj 20 korakov od večerajšnega pogorišča so stare brizgalnice mirno zaprte stale in menda resno premišljevale, čemu da so prav za prav na sveti. Kakor je požarna straža koristna in potrebna, tako je tudi gotovo, da „Feuerwehr“ nikdar ne bo kos nalogi, katero si je prisvojil. To se bo grozovito pokazalo pri kakem večem požaru, pri katerem bode „Feuerwehr“ s svojimi ljudmi in eno samo brizgalnico toliko opravil, kolikor žaba pri lešniku. Smelo se sme izreči, da smo zdaj v Ljubljani in okolici brez vse požarne brambe, kajti obstoječa ima le ime in bi bila morebiti v svoji opravi, da ima čvrstjih družabnikov za kako parado, nikdar pa za resno delovanje.

Tako se tudi pri tako resni stvari kažejo nasledki nemškutarske oholosti.

Gosp. Keesbecher je sicer večeraj k Lukmann-u rekel: „Der Doberlet hat doch ein fatales Pech, wann's immer brennt, ist er nicht da,“ mi pa mislimo, da Doberletu ni treba biti žal, da ni bil nazoč niti pri večerajšnji niti pri prejšnjih blamažah.

Iz Ljubljane. 23. sept. [Izv. dop.] Kakor že znano, zida ljubljanska branilnica na svoje stroške prelepo poslopje za novo realko. Kakor ta velikodušen čin vsacega pravega domoljuba veseli, tako se mora na drugo stran obžalovati, da so se vsa potrebna mizarska, kovaška in ključarska dela naročila na Dunaji. Tedaj domači obrtniki pri tem poslopji ne bodo zaslužili niti krajearja. Pa zakaj to, zakaj tak narobe svet? Čujte! Dotično vodstvo se izgovarja, ka bi obrtniki v Ljubljani dela ne izvršili tako dober kup, nego dunajski. Ta izgovor je pa iz trte izvit, kajti vodstvo je povpraševalo le kaka dva mojstra, nikdar pa razpisalo natečaja ali konkursa, pri katerem bi se pokazalo, da domači mojstri izdelujejo lepo in ceno blago. Uzrok tega čudnega sklepa pa se najde vse drugje. Arhitekt, kateri vodi zidanje poslopja, dobi baje od dunajskih mojstrov, kterim nakloni kako delo, po 10—15 odstotkov provizije, potem ni čuda, da se trudi dokazovati, ka je dunajsko blago boljše in ceneje nego domače. Hinc illac lacrimae!

Če se pomisli, da bo od dunajskih izdelkov na železnici treba plačati veliko voznine, bi po naši priprosti pameti vsakako sodili, da bi se dalo enako delo pri nas gotovo dobiti tudi boljše kup, in denar bi ostal v deželi. Vsaj gosp. Tönnies je pred leti jako uzpešno konkuriral z Dunajčani, ko je za železnico prevzel vsa mizarska in menda tudi tesarska dela.

Pa kaj pomaga zvoniti, ko je toča že pobila, z dunajskimi mojstri so pisma in pogodbe menda že sklenene.

Iz Dunaja. 23. sept. [Izv. dop.] Reči se more, kakor so se prezanimive stvari naše „interesantne“ avstrijske države razvile, da se varamo, ako menimo, da smo že blizu konca. Tako spoznavajo menda tudi Čehi. Kajti veselje, ki se je bilo 14. sept. v Pragi pokazalo in za nas vidni izraz našlo v českem novinarstvu, poleglo se je že precej. Hohenwart se je pred rabuko nemško-prusko klike sam malo uplašil, zato olahkšava prvi svoj odločni korak, cesarjevo pismo Čehom, s tem, da njegov zmisel tolmači jako „ustavoverno.“ Z njegovo premalo pogumnostjo pak so se ohrabrili tisti krtovi življi, ki so skrivaj sicer že od početka proti njemu rovali, ki pa si vendar pred možato stoječo in nekoliko skrivnostno postavo njegovo imeli „respekt,“ da se niso na beli dan upali. Posebno po komediji, ki so jo „Nemci“ v Ljubljani, Brnu, Pragi in Lincu zaplesali, lazijo na dan vse kače, ktere je to naše cesarstvo na svojem sreč vzgojilo, da so mu dozdej bile krvopije, in gavrani, njegovo propast oznanujoči.

Duša tega krtovega ritja je oni mož, ki je po l. 1866, v Avstriji začel novo dobo „pritiskanja Slovanov na steno.“ To pritiskanje se mu je tako priljubilo, da je pozabil celo svoje staro sovraštvo do Prusov, ki so ga iz saksonskega ministerskega stola pahnili, ter pozval ravno iste Pruse na dogovor in v zavezo proti Hohenwartu v Gaštajn in Saleburg. Stvar mu je tolika srečno izpod rok šla, da Bismarkove novine, ki so pred kratkim na „slavobogati česki narod“ himne pele, zdaj roko v roko grde avstrijsko slovanstvo in se groze s pruskonomiško invazijo, ako se „slovanofilska“ Hohenwartova politika ne spremeni.

Že iz hvaležnosti, da je Beust gospodarstvo v monarhiji delil bratovsko med Magjare in Nemce, tudi Magjari ne mogó zadaj ostati. Na pomoč pozvani od na tleh ležeče nemške klike, prišli bi tem urneje, ker se po pravici boje, da bode ako v tej, tudi v oni polovici Slovan verige raztolkel. Da torej tukaj vzdigujočega sužnja federalista ukrote, pomagali bodo Andraši-Deak, upajoč da se bode kasneje tudi njim v bližajoči se sili od nemške strani pomagalo.

Zatorej je šel „voditelj“ Giskra v Pešto k Andrašiju, in zgovorno nam že denes tukajšne novine poročajo, da je dosegel obljubo, ka bode vladna magjarska stranka našim nemškim ustavo-vernežem na pomoč prišla, kakó, to se bode še le videlo. Razlogi za to magjarsko mešanje v tuje posle so denes v „N. Fr. Pr.“ odkrito razloženi: Slovani so krivi da je na Hrvatskem magjaronstvo padlo, ker so tamošnja narodno stranko podpirali. Magjarom se dalje sanja, da je Hohenwart bil šel v vojaško granico na volilno agitacijo ter da so zato Magjari tam popolnoma propadli; in volitve, ki bodo drugo leto na Magjarskem, utegnejo za vladno deakovsko-andrašijevo stranko slabo izpasti ker se na boj pripravlja ne samo sprevidnejša magjarska levica, nego ker je proti Magjarom vse Slovanstvo in Rumunstvo, katero se ne bode dalo vedno uduševati in si usta zatlačevati kot do zdaj. — Torej tu sta dva betežnika, katerim obema silno za kožo gre, zato hočeta skupno v prvič eno trhlo kočó razsutja obvarovati, potem drugo, nemško hegemonijo tu, magjarsko tam.

Politični razgled.

Ministerstvo trdno stoji, ima polno zupanje cesarjevo, in hoče izpeljati, kar je obljubilo: mir narediti med narodi. — Tako poroča in poudarja „Oesterr. Journ.“ in kakor bi tudi nemško-ustavoverni listi našli neko ministersko krizo, neko oplašenost Hohenwartovo, — ne morejo tajiti in priznati morajo sami, da jim ne gre po volji. Da, celo Giskra, ki je šel v Pešto beračit pomoči, naredil je fiaško, ker Magjari nemajo koraže odločno mešati se v takrajlitavske reči. Tudi Beust, ki je dozdej roval proti ministerstvu, udal in upognil se je, lisjak, katerem je grozdje prekislo. Vse eno pa česki listi stavijo do cesarja srčno prošnjo, da bi Avstrijo rešil od tega človeka, ki je že toliko nesreče in gorje storil.

Deželni zbori, kjer Nemci gospodujejo, kakor na spodnje-Avstrijskem, Koroškem in v Šleziji so izpustili iz sebe divje „proteste“ proti cesarskemu pismu na Čehe. „Wiener. Abdp.“ pravi o tem: protesti teh deželnih zborov so protiustavni in nedosledni, ker presegajo kompetenco deželnih zborov in federalizmu na noge pomagajo.

Česki „Pokrok“ ima dobro upanje, da se mir in sprava med nemškim ljudstvom in Čehi da narediti, samo ako vlada hoče. Naj uredništva dunajskih listov ščujuje kakor hoté, zastonj je njih furor ako nemško ljudstvo v Čeah samo izve, kaj hoté Čehi, ako se mu na pr. narodnostna postava v roko da. Dozdej jo niti dobili niso, ker njih časopisi imajo drug posel kakor ljudstvu objektivno razložiti resnico. Naj c. namestnik — svetuje „Pokrok“ razpošlje v tisučah iztisih to narodnostno postavo med nemški ljud, in sicer

javno in oficielno, pa se bode videl vspeh. Vse drugače je zdaj vladi agitirati med nemškim ljudstvom za „spravo“ nego je bilo prejšnjim vladam va „ustavo.“ Sprava je razumljiva beseda, ki ima kri in meso, ustava je abstrakten pojem. — Bode-li ministerstvo ta svet poslušalo?

V Monakovem je zborovalo te dni več nemških učenjakov, ki se zovejo „stara-katoliki“, ker ne priznavajo nezmotljivost papežev. V tem zboru se je sklenilo katoliško cerkev reformirati, delati proti zdanji rimski cerkvi, in posebno proti jezuitom „ki moralo korumpirajo.“ Med udeleženci je bil iz Avstrije tudi znani federalist profesor Maasen, ki je bil lani še vodja štajersko-nemške klerikalne stranke. Cilj tega gibanja je — narodna nemška cerkev, zato se je tudi poudarjalo, da se naj nemški katoličani skušajo bližati protestantom.

Francoska vojaška sodnija je obsodila znanega Rochefort-a v težko ječo v trdnjavi za vse življenje, ker je kot časnikar s pisanjem podpiral francosko komuno. Rochefort je pred štirimi leti prvič na javno delo stopil, s svojim časnikom „Lanterne“, in se je odlikoval s strastjo in brezobzirnostjo, s katero je bičal Napoleona in njegove mameluke. A med vojno je pokazal, da ni imel poguma dejansko iti v boj za republikansko idejo, katero je zastopal. Po sklenenem miru pak je ravno tako udrihal v svojem listu po republikanski vladi Thiersa in Favra. — Dasi vsled tega ne nahaja nikjeri sočutja, vendar so vsi listi edini v tem, da je kazen preostra. — Po Francoskem zdaj zopet rujejo Napoleonovi agenti. Hoté bajé vojsko podkupiti, kar jim menda ne pojde za roko.

Pariške novine prinašajo pismo Alberta Duruy-a, kateri poroča na drobno o neusmiljeni krvoločnosti nemških vojakov, ki so po bitvi pri Weissenburgu vse francoske ranjence posekali; to pismo imenuje tudi imena razmesarjenih oficirjev. — Taka pisma bode v Francozih sovraštvo do Nemcev, ki se bode moglo samo z novim krvavim bojem utolažiti.

Da nova Italija denarno ne stoji posebno dobro, ter da ni tako brž poboljšanja upati, kaže proračun, ki je v italijanski narodni skupščini razdeljen bil. Vsega deficita ni nič menj nego 267 milijonov frankov. — V Sardinii in Siciliji se razbojniške čete tako množe, da so dotični poglavarji vojaške straže pomnožiti morali.

Razne stvari.

* (Dramatično društvo) prične svojo sasono prihodnjo nedeljo 1. oktobra. Vsak mesec bodo štiri predstave, in sicer dvakrat v nedeljo in dvakrat na delavnik, tako da bode rednih slovenskih predstav naj manj 24. Kdor si želi sedež zagotoviti za vse predstave, ali v najem vzeti kako ložo, naj se blagovoli oglašiti v pisarnici dram. društva v čitalnici. Društvo si je pridobilo nekaj novih igralnih moči, vendar posebno igralce za nekatere naloge še vedno angažira proti stalni plači, o kateri zadevi posebno zavračamo na današnji inserat v „prilogi.“

* (Užitnina leta 1870) je državi vrgla zevsema 65,183.753 goldin., nad 4 milijone več kot predlansko leto. V razmeri so plačale dežele zunaj Oggerskega največ užitnine, in to posebno od piva in sladkorja. Zmanjšala se je le užitnina od žganja proti predlani, ker se je v Galiciji posebno žitni in krompirjev pridelek l. 1869 slabo obnesel. Med drugimi deželami znaša užitnina: iz Štirskega: 2,359. 674, iz Koroškega: 396.194, iz Kranjskega: 170.029, iz Istrije: 1,098.687. Iz dežele je prišlo 37,993,221; iz mest pa 14,052.865 gold. Ker je toraj užitnina poskočila, se je pomnožil tudi užitek, s tem pa ob enem tudi pridelek in dobiček pridelavcev.

* (Trgovska šola na Dunaji.) Šolski in drugi časniki opozorjujejo na javno višjo trgovsko šolo directorja Porges-a ki odpre s prihod-

njim šolskim letom v ločenih od moških lokalitetih, poseben kurs za ženske in deklice o kupčijem knjigovodji, računstvu, korespondenci, lepo- in brzo-pisji. Učilnica je ena največjih in si je pridobila dobro ime. Pri tej šoli je 27 dobrih učiteljev prestolnega mesta, neštveši posebnega kurza za telegrafijo in železnocestništvo, kjer se pripravljajo telegrafisti in železnocestni uradniki, iz kurza za izobraževanje v askuranceni 'poslih. Obstoji tudi še ponavljavni kurz za vojaške enoletne prostovoljce, posebno z namenom, da med službo ne pozabijo naučnega in morejo potem zopet vrniti se k poklicu.

Listnica uredništva: Gosp. —a— Ne moremo tako osebnih stvari jemati, ako se vi z dvema pričama ne zavezete, da morete istino navedenih reči pred sodnijo dokazati, ako pride do pravde, katero bi dotičnik moral napraviti. Sicer stvar ni politično zelo važna. G. dopisniku iz Idrije: Dopisnikovo ime mora vsaj uredništvo vedeti, sicer se ne moremo na istinitost zanašati.

Dunajska borsa 25. septembra.

Enotni drž. dolg v bankoveih	58 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	86 „ 75 „
1860 drž. posojilo	102 „ 92 „
Akcije narodne banke	7 „ 73 „
Kreditne akcije	292 „ 20 „
London	121 „ 30 „
Srebro	118 „ 75 „
C. k. cekin	5 „ 75 „
Napol.	7 „ 45 „

Čudež v Kozmetiki!

Noben pomoček za lase barvati.

Dr. John Brown's
c. k. privilegirana
prava

(12—3)

pomada za lase ohraniti

Debra za črne, rufave in rumene lase, namestuje vsak lasobarven pomoček, naredi da osiveli lasje in osivela brada kmalu zopet dobodo prejšnjo barvo; precej v prvih dneh rabljenja se vidi že vspeh: zabrani prerano ali daljne osivenje, kakor izpad las in zaplodi gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta pomada dela lase fine in svetle, a ne omasti pokrivala, kar je zavoljo ekonomije in po letu posebne vrednosti. — Za gotov vspeh garantira!

Veliki lonec 2 gld.; 1/4 ducent gld. 4.80; 1/2 ducent gld. 9; 1 ducent gld. 16.80 a. v. Mali lončeki 1 gld. 1/4 duc. gld. 2.70; 1/2 duc. 5.10; 1 duc. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali poštno povzetje. Zapokanje cenó.

Centralni in razpošiljavni depó je pri iznajditelji: Wien, Mariablf, Gumpendorferstrasse Nr. 43, 1. Stock.

!!! Za jesensko in zimsko saison-o !!!

Udano podpisana se pri p. n. občinstvu toplo zahvaljuje za zapanje, katero se je v času njenega kratkega obstanja, pa si ob enem dovoljuje pozornost obratiti na svojo dobro izbrano zalogo blaga za jesenske in zimске obleke, in prositi za obila naročila. Z elegantnim, trdnim in doberkup delom in hitro postrežbo upa si tudi na dalje zaupanje častitega publika ohraniti.

Dobrohotna naročila in ukazi iz dežele se bodo brž in prav ceno izpolnili.

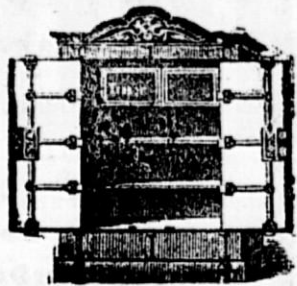
S spoštovanjem

Asocijacija krojačev v Ljubljani

nasproti Hradskega mosta v Eggenbergovi hiši
I. nadstropje.

(30—1)

Pri razstavi v Gradcu 1870. I. s. zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih

blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje

Vincencij-a Kanduth-a v Gradei,

tovarna: Beethovenstrasse 21.

priloga svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih patentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za katere je porok, po jako znižani ceni.

Proti primernemu vplačilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svöte.

Izključljiva prodaja pri

ANTON KORÖSI,

železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradei.

(17)

Privatna učilnica

(za deklice).

V Postojni bude 2. dan vinotoka t. l. zopet odprta, v kateri se ne le vsi za štiri razrede, normalnih šol zapovedani predmeti, ampak tudi slovensko, splošna zgodovina, zemljopisje, in fizika v nemškem učnem jeziku uči, pa tudi se daja poduk v vsih ženskih ročnih delah, kakor tudi na zahteva-

nje laškega jezika. Tukaj se deklice v oskrbovanje vzamejo.

Dalje razložbe daje radovoljno

Karolina Margreiter,

(29—1) načelnica učilnice.

Za naloge ljubovnikov

išče podpisani odbor igralca z dobrimi pogoji in stalno mesečno plačo.

Ponudbe naj se takoj naznanijo Odbornu dramatičnega društva v Ljubljani.

! Sviri se pred ponarejenjem!

Ces. kraljev. izključivo privil. novo popravljena
prva ameriška in angleško patentirana
splošno prijubljena

Anatherinova ustna voda

od J. G. Poppa,

c. k. dvornega zdravnika za zobe in lastnika privilegije na Dunaji, Stadt, Rurggasse 2.

Ta ustna voda, potrjena od sl. dunajske medicinske fakulte in izkušana po 20 letih rabi se izkazuje posebno proti vsacemu smradu iz ust, po zanemarjenem čiščenju umetnih ali otilih zob, in proti tabakovemu duhu; neprecenljivo zdravilo je proti bolnemu labko krvavečemu in vnetemu zobnemu mesu, škorbati, posebno mornarjem, proti revmatičnim in trgajočim zobnim bolečinam, pri odpadnji in zginjevanju zobnega mesa, posebno pri ostarih ljudeh, kjer je posebno občutljivo proti menjavi vremena; sploh je za čiščenje zob, proti gnitju v zobnem mesu, sebnjo je proti majajočim se zobom, boleznim, ki jo dostokrat imajo skropulozni ljudje, utrdi zobno meso in čini da se zobom bolj priliježe, varuje proti zobobolu in je dobro proti nabiranju zobnega kamena, daje ustam prijetno frižnost in hladnost, in čisti okus, ker slino zmešča da se tako laglje odpravi, torej popravlja okus.

Cena za flašico 1 gld. 40 kr. a. v., zavitek za na pošto 20 kr.

Vegetabilni zobni prah.

Čisti zobe tako, da se ne samo odpravi navadni tako sitni zobni kamen, nego tudi so zobje svitli in beli.

Cena ene škatljice 63 kr. a. v.

Anatherinova zobna pasta.

Ta zobna pasta zasluži po vrednosti svoje porabljivosti kot najboljši pomošek za zobe priporočena biti, ker pusti rabljena v ustih prijetno hladnost in okus, in je dobro zdravilo proti smradu iz ust. Nič manj se priporoča ta zobna pasta onim, ki imajo nečiste in popačene zobe, ker z njo odpravijo zobni kamen, meso zdrave in zobe ubelijo; prav dober je ta pomošek mornarjem in stanovnikom ob morskih obalah, kakor vsem, ki po morjih potujejo, ker varuje pred škorbutom.

Cena ene škatljice 1 gld. 22 kr. a. v.

Piomba za zobe.

Ta plombo obstoji iz enega prahu in iz tekočine, ki se potrebuje za napolnjenje otilih zob, da so zopet taki ko prej, in se ne drobe še dalje, ter da ne ostajajo v njih ostanki jedil, sline in druge tekočine, ki razjede zob in tako bolezen naredi.

Cena enega etui-a je 2 gld. 10 kr.

Zaloga

te povzod tudi v Nemškem, v Švajci, na Turškem, v Ameriki, Holandiji, Belgiji, Italiji na Ruskem v zapadni Indii znanih in hvaljenih artiklov so v pravi in frižni kvaliteti.

v Mariboru v Bankalarjevi lekarnici, pri g. A. W. Königu, lekarnica Marija pomičnica, pri g. F. Kolletnigu, in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarnici; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lekarju; v Konjicah pri C. Fischerju, lekarju; Leibnitz, lekar. vdova Kretzig; Ljutomeru lek. Fr. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; Ptujju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; Brežcah J. Schmiderschich; Rogatec lek. Krisper; v Kislivodi v lekarnici; Stainz V. Timonsehlek, lek.; Slov. Bistrici J. Dienes, lek.; Slov. Gradcu J. Kaligarič; Sl. Landsberg Vasulič lek. Varaždinu A. Halter, lek. (22—1)

Zaloga
slavno znane fabrike
platnena in damastnega
blaga
F. A. Heinz-a, Friedrichs-
thalu v Šleziji.

Zaloga (20—3)
črne židane robe,
kakor
tafet, nobles, feil.

Zaloga
dunajskega perila.
Če se naroči, pošlje se
perilo po meri elegantno,
hitro in cenó na
adreso.

Odpretje štacune v Mariboru.

Podpisani si daje s tem čast, pokorno naznaniti, da je od 20. t. m. odprl novo prodajalnico manufakturnega, suknenega in modérnega blaga, ktera je v zvezi z zalogami, ki so tu zraven zaznamovane, ter prosi častito P. T. občinstvo za blagspoštovanjem

J. E. Zupan.

Zmerom

polna zaloga vse sorte
črnega blaga za
žalovanje.

Štacuna:

Mesto. Na oglu poštno in gosposke ulice.

Zaloga
zavratnic (kravat) za
gospode, kakor tudi
šalov.

Prva javna via trgovinska šola

(6) na
Dunaji,
Leopoldstadt, Praterstrasse 32,
Karl Porges,
direktor.

Zavod je razdeljen na dvoje: a) Šola, b) Specijalen tečaj. Šola obsega tri tečaje: I. Pripravno leto; II. Šolski poduk; III. Praktično delovanje. — Specijalni tečaji: I. Poseben oddelek; II. Železniški oddelek; III. Zavarovalni oddelek; IV. Ponavljajoči oddelek za izšolane učence (enoletne prostovoljce); V. Večerni poduk.

Šolski poduk prične začetkom oktobra.

V posebnem oddelku tega zavoda, v

Podučnem komptoir-u za trgovinske znanosti

se vedno prejema taki, ki zbog starosti, stanu in poslov ne morejo v šolo.

Dne 3. oktobra se prične

večerni tečaj

na tri mesece o navadnem in dvojnem knjigovodstvu, o trgovinskem računanjju, dopisovanju in o menjicah; dir. Porges.

Dalje se prične pripravni tečaj za trgovinsko, železniško-opravniško in poslovanje pri telegrafu za vse tiste, ki želé služeb pri železnicah.

Učitelji so izbrani izmed skušenih uradnikov c. k. priv. se-verne železnice.

Dalje se odpre specijalen tečaj o zavarovanju vse prek.

Zavod je visoko ministerstvo nauk in prosvete stavilo v eno vrsto z akademijami obstoječimi v Avstriji, ktero odlikovanje je le nasledek izvrstne uprave zavoda in zadobljenih uspehov pri poduku. Pridobljenimi uspehi pri poduku in nevtrudljivo skrbnostjo ravnateljstva, je ta zavod stvaril tako konkurenco, da že druge učilnice posnemajo izgledno organizacijo tega zavoda. Vpisovanje se začne od 26. septembra naprej.

Programi se dobe v zavodu in vseučiliščini bukvarnici Beck-ovi, na Dunaji, Rothenthurmstrasse, Nr. 15, zastonj.

Izšolani učenci uživajo to dobro, da zamorejo kot enoletni prostovoljci vstopiti v c. k. armado, brez da bi morali delati izpit za prostovoljce.

Jaz Viljemina Bix

sem vse depote razpustila zaradi ponarejanja. Moja prava pasta Pompadour, tudi čarobna pasta imenovana, nikdar ne ostane brez vspeha, ki je vzvišen nad vsako pričakovanje edino **garantovano** sredstvo za hitro in nezmotljivo odpravljanje vseh mozoljev na obrazu, sajcevcev, peg, šinj in ogorecev. Garancija je tako gotova, da se denar **retour** pošlje, ko bi vspeli izostali. Piskere te izvrstne paste s podukom 1 gld. 50 kr. a. v. (19—1)

Prava
**Pasta
Pompadour.**

Ko bi ne imela za-
željenega vspeha,
bode se denar brez
ovir nazaj postal.

Posilja se po pob-
zemi (Nachnahme).

tukaj javno izročam, da sem kot udova ranjk. dra. A. Bixa že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste Pompadour, ker le jaz poznam skrivnost pripravljanja. S tem torej naznanjam, da se odschmal omenjena pasta Pompadour ne popačena dobiva le v mojem stanovanju na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohren-gasse 14, 1 Stiege Thür 62; svanim, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in

Zahvalna pisma se ne razglašajo.

Dr. Janez Steiner,

dosehmal odvetnik na Dunaji, se je preselil v svojo rojstno mesto **Ljubljano**, ter ima odvetniško pisarnico na narodnem trgu št. 37, v Četinovičevi hiši, v II. nadstropji.

(18—3)

Realna gimnazija v Ptujju.

V I., II. in III. razred bodo se dijaki za-pisovali 29. in 30. septembra ter 1. oktobra.

V Ptujju, 21. septembra 1871.

(21—1)

Ravnateljstvo.

Kovane, uradno preiskane **decimálne vage** četirivoglate oblike:

Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.
Cena, gld.: 18 21 25 35 45 55.
Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.
Cena, gld.: 70 80 90 100 110.

Balansirne vage:

Nositeljna moč: 1 2 4 10 20 30 fut.
Cena, gld.: 5 6 7.50 12 15 18.
Nositeljna moč: 40 50 60 70 80 fut.
Cena, gld.: 20 22 25 27.50 30.

Vage za živino z železnim obročjem in utegi (gevihti):

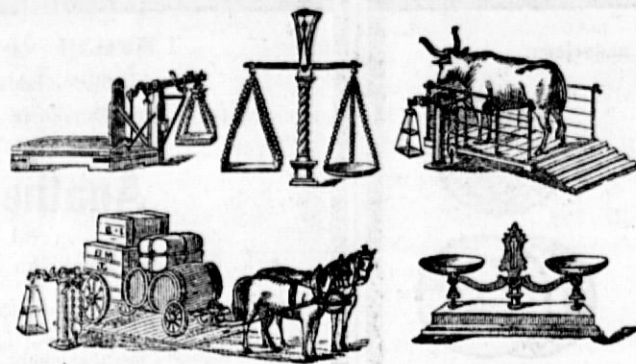
Nositeljna moč: 15 20 25 30 40 50 cent.
Cena, gld.: 150 170 200 230 300 350.

Mostne vage:

Nositeljna moč: 50 60 70 80 100 cent.
Cena, gld.: 350 400 450 500 500.
Nositeljna moč: 120 150 200 300 cent.
Cena, gld.: 600 650 750 900.

L. Bugani & Comp., fabrikanti vag in utegov.

Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej:

(11-10)

Prva slovenska

prodaja usnja

Fr. Šentak-a in družnika

v poštних ulicah v dr. Žurbijevi hiši

v

CELJI,

ktera se je

11. septembra t. l. odprta,

priporoča svojo mnogovrstno usnjarsko blago po nizki ceni v nakup.

(13-5)

Fr. Šentak in družnik.

(14-3) **Bernhardov liquor**

(iz planinskih zelišč)

Je na novo poslan pri meni za dobiti. Ker se ga jako mnogo speča in ker ga vsak, kdor ga je rabil, hvali, je to dokaz izvrstnih lastnosti tega izbornega izdelka, kterega so najslavitejši zdravniki na Bavarskem pripoznali kot posebno hišno zdravilo za neprevanost, katar, v želodcu, nervozni glavobol, zlato žito, bobnjačo i. t. d.

Cena sklenice je 70 kr. a. v. Brošurica dra. J. B. zastonj in franko.

F. Koletnig v Mariboru.

Hauberje-vega benediktinskega celivnega mazila, katero zaceli vsako vidljivo rano, se prodaja lonček po 50 kr., po pošti 60.

Gotova in hitra pomoč

daje pri koleri, griži, izmetanji, želodčnem krču, kakor pri spačenem želedeu

Lichtentalska grenka liker-esenca

(10-2)

od

Ferdinand Kainz-a,

(na Dunaji, 9. Bezirk Marktgasse, Nr. 34.)

Ta esenca (Lichtentaler Bitter-Liquor-Essenz) se ne more spačiti ako se sječa hrani, torej je za vsako družino potrebna.

Cena 1 flaše je 1 gld.; male flaše so po 50 kr. Za poštni zavitek se plača 10 kr.

Kdor jih hoče prodajati dobi provizijo.

Od petnajstega julija

na novo odprta

národna tiskarnica

F. Skaze in drugov

v Mariboru v koroški ulici, Pöschl-novi hiši šte. 229

si dovoljuje s tem čestitemu občinstvu naznanjati, da je zdaj popolnoma z najnovejšimi pismeni in olepšavanji, kakor tudi z najpopolnejšimi ročnimi- in brzotiskalnicami ter drugimi stroji oskrbljena, in da je v stanu vsa prejeta naročila hitro, elegantno in po ceni zvršiti.

Tiskarnica se priporoča v tisk vzeti posebno: časopise v vseh velikostih, letopise, letna sporočila, literarna dela, koledarje, brošure, računske poročila, zapiske blaga, zapisnike cene, zapisnike društvenih udov, kataloge, račune, fakture, glave na pismen papir, cirkulare, menjice, jedilne liste, vstopnice, diplome, vabilne liste, izkaznice, parte-liste, — dalje vse sorte formulare in tabele za c. k. urade, advokate, notarje, železnocestne in cestno-vozne liste, oznanila za na ogle, v mali in največi obliki, kakor vse tu ne naštete v strok tiskanja, litografije in avtografije spadajoče stvari.

Konečno si dovoljuje č. p. n. občinstvo in posebno gg. advokate in notarje pozorne storiti na svojo

zalogo tiskanih formularov

in priporoča:

Velike dnevne zapisne knjige, 3kratne ekspenzare, 2kratne ekspenzare, oglašljene in vložne pole, interimske liste, slovensko in nemško, pooblastila, v celi ali pol poli, slovensko in nemško, eksekutivske prošnje, protokole, certifikate, konsignacije, in druge formulare.

V tiskarnico **F. Skaza in dr.** se vzame več slovesnih stavev. — Ravno tako se tukaj vzamejo mladi fantje, ki znajo dobro slovensko brati in pisati (tudi iz dežele, ako imajo priliko dobiti v Mariboru pri znancih stan in oskrbovanje), za stavske učence.

(1)